

Hjørring Kommune

Miljøgodkendelse af kvægbruget på Hejselbækvej 4, 9881 Bindeslev

– udvidelse fra 234,6 DE til 249,6 DE i malkekøer og opdræt

§ 11

Lov nr. 1572 af 20.
december 2006 om
miljøgodkendelse mv.
af husdyrbrug

Dato for gyldighed

8. oktober 2010

Miljø- og naturkontoret
Jørgen Fibigersgade 20
9850 Hirtshals
Telefon 72 33 67 30
teknik-miljoe@hjoerring.dk
www.hjoerring.dk

Indholdsfortegnelse

1.	Resumé og samlet vurdering.....	3
1.1.	Miljøgodkendelsens omfang	3
1.2.	Offentlighed	4
1.3.	Klagevejledning m.v.	4
1.4.	Gyldighed	4
2.	Generelle forhold.....	5
2.1.	Beskrivelse af virksomheden	5
2.2.	Meddelelsespligt.....	5
2.3.	Revurdering af miljøgodkendelsen	5
2.4.	Ophør	5
3.	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	6
3.1.	Afstande til beboelser, fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.	6
3.2.	Placering i landskabet	6
4.	Husdyrholdet og produktionsforhold	7
4.1.	Husdyrholdet og staldanlæg	7
4.2.	Ventilation.....	10
4.3.	Fodring	11
4.4.	Ensilage	11
4.5.	Energi og vandforbrug	11
4.6.	Spildevand herunder regnvand.....	12
4.7.	Affaldshåndtering.....	13
4.8.	Driftsforstyrrelser eller uheld.....	13
5.	Gødningsproduktion og –håndtering.....	13
5.1.	Gødningstyper og mængder. Overblik	13
5.2.	Flydende husdyrgødning	14
5.3.	Fastgødning inkl. dybstrøelse	15
6.	Gener fra husdyrbrugets anlæg	16
6.1.	Lugt	16
6.2.	Fluer og skadedyr.....	17
6.3.	Støj fra anlægget og maskiner.....	17
6.4.	Transport.....	18
6.5.	Støv fra anlæg og maskiner.....	18
6.6.	Lys	18
7.	Bedriftens påvirkninger af natur og miljø	18
7.1.	Ammoniakfordampning og naturområder.....	18
7.2.	Oversigt over bedriftens udbringningsarealer	20
7.3.	Vandløb og søer	20
7.4.	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag II & IV arter)	21
7.5.	Fjord og hav	21
7.6.	Grundvand.....	21
8.	Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	22

9. Bilag	24
Bilag 1. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger).....	24
Bilag 2. Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre.....	27
Bilag 3. Oversigtskort fra beredskabsplanen.....	28
Bilag 4. Transportveje.....	29
Bilag 5. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder	30

1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1. Miljøgodkendelsens omfang

Johannes A. M. Peters har ansøgt om miljøgodkendelse for ejendommen "Øster Hesselbæk", Hejselbækvej 4, 9881 Bindslev.

Ved udvidelser eller ændringer af eksisterende husdyrbrug omfattet af husdyrgodkendelseslovens² § 11, stk. 1, hvor udvidelsen eller ændringerne foretages på en måde, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet, skal udvidelsen eller ændringerne godkendes af kommunalbestyrelsen, jf. husdyrgodkendelseslovens² § 11, stk. 3.

Ansøgningen omfatter en udvidelse fra 234,6 DE til 249,6 DE¹ i malkekøer og opdræt. Udvidelsen vil ske dels i eksisterende stalde, samt i ny tilbygning til eksisterende sengestald. Tilbygningen bliver på ca. 1.400 m² med gardiner i siden og gavlbeklædning i gul stålplade. Taget bliver grå stålplader/eternit. Der etableres skrabere ovenpå spalterne i såvel den eksisterende stald som i tilbygningen. Endvidere etableres yderligere 2 køresiloer.

Miljøgodkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Hejselbækvej 4, 9881 Bindslev. Desuden omfatter tillægget alle dyrkningsarealer tilknyttet CVR 21347701.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Hjørring Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 4. december 2009.

Hjørring Kommune har vurderet, at der kan meddeles miljøgodkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af kvægproduktionen på ejendommen Hejselbækvej 4, 9881 Bindslev i henhold til de gældende regler². Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende **vilkår**:

- Gyldighed (*vilkår 1.4.1.*)
- Ophør (*vilkår 2.4.1.*)
- Husdyrholdets sammensætning (*vilkår 4.1.1, 4.1.2, 4.1.4, 4.1.5 og 4.1.6.*)
- Etablering af skrabere på spalter i stalden (*vilkår 4.1.3.*)
- Fodring (*vilkår 4.3.1.*)
- Placering af markstak med ensilage (*vilkår 4.4.1 og 4.4.2.*)
- Vask af maskiner, redskaber m.v. (*vilkår 4.6.1.*)
- Anvendelse af gyllevogn med påmonteret pumpe (*vilkår 5.2.1.*)
- Fastgødning inkl. dybstrøelse (*vilkår 5.3.1, 5.3.2 og 5.3.3.*)
- Maksimale støjgrænser (*vilkår 6.3.1.*)

Nogle af vilkårene i denne miljøgodkendelse kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her:

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens ydelses-/produktionsniveauer er overholdt skal opbevares: Ydelseskontroller.
- Til dokumentation for, at vilkår vedr. fodringen er overholdt skal opbevares: foderanalyser / foderkontrol og ajourførte foderplaner.

¹ De angivne DE er opgivet i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen nr. 1695 af 19.12.2009 med efterfølgende ændringer.

² Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "husdyrgodkendelsesloven" samt Lov om miljøbeskyttelse jf. lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006.

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. sædskifter / efterafgrøder / kvælstofkvote er overholdt skal opbevares: gødningsregnskaber og ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen m.v.
- Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

Der skal gøres opmærksom på, at kommunen har direkte adgang til CHR-registeret, til gødningsregnskaberne og til ansøgninger om tilskud efter enkeltbetalingsordningen m.v.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrapere end vilkårene i denne miljøgodkendelse.

1.2. Offentlighed

Naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, samt skønnede parter i sagen blev orienteret om ansøgningen den 27. januar 2010 med en frist på 3 uger til at indsende bemærkninger.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Udkast til miljøgodkendelse blev den 15. september 2010 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, samt skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 3 uger frem til og med den 7. oktober 2010.

Der indkom ingen bemærkninger.

Den endelige miljøgodkendelse bliver offentliggjort den 13. oktober 2010 med en klagefrist til den 10. november 2010, inden kontortids ophør. Eventuelle klager vil blive videresendt af Hjørring Kommune til Miljøklagenævnet.

1.3. Klagevejledning m.v.

Ansøger selv kan påklage kommunens afgørelse – dvs. denne miljøgodkendelse - indtil 4 uger efter offentliggørelsen. Det samme kan enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v.

En klage skal være skriftlig og skal være modtaget i Hjørring Kommune senest den 10. november 2010 inden kontortids ophør. En klage indsendes via e-mail: postlandbrug@hjoerring.dk eller til adressen: Hjørring Kommune, Natur- og miljøkontoret, Jørgen Fibigersgade 20, 9850 Hirtshals.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. En retssag skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

1.4. Gyldighed

Vilkår:

- 1.4.1. Udvidelsen skal være gennemført inden 3 år fra godkendelsens ikrafttræden. Er etableringen ikke fuldt gennemført indenfor de 3 år, vil godkendelsen kun gælde for den produktion der ved udløbet af de 3 år eller i løbet af de 3 år er registreret på ejendommen. Ejeren skal underrette tilsynsmyndigheden, såfremt besætningens størrelse 3 år efter godkendelsesdatoen ikke har nået den godkendte størrelse.

2. GENERELLE FORHOLD

2.1. Beskrivelse af virksomheden

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Hejselbækvej 4, 9881 Bindlev. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 34158, og ejendommen har CVR nr. 2134 7701.

Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse af 15. september 2009, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.

Almindelige sæsonudsving i husdyrproduktionen samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres. Det samme gør dyreholdets størrelse inden for samme dyretype som følge af tilpasninger pga. ændrede vægtgrænser, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

2.2. Meddelelesespligt

Udskiftning af arealerne omfattet af denne godkendelse skal altid forud anmeldes til kommunen. Dette skal ske senest den 1. august forud for det kommende dyrkningsår³.

Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare³.

2.3. Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering³. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2018.

2.4. Ophør

Vilkår:

2.4.1. Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres. Gylle og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspredding. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor.

Hvis husdyrproduktionen ophører, skal ejeren kontakte kommunen, så der kan aftales en forsvarlig nedlukningsplan.

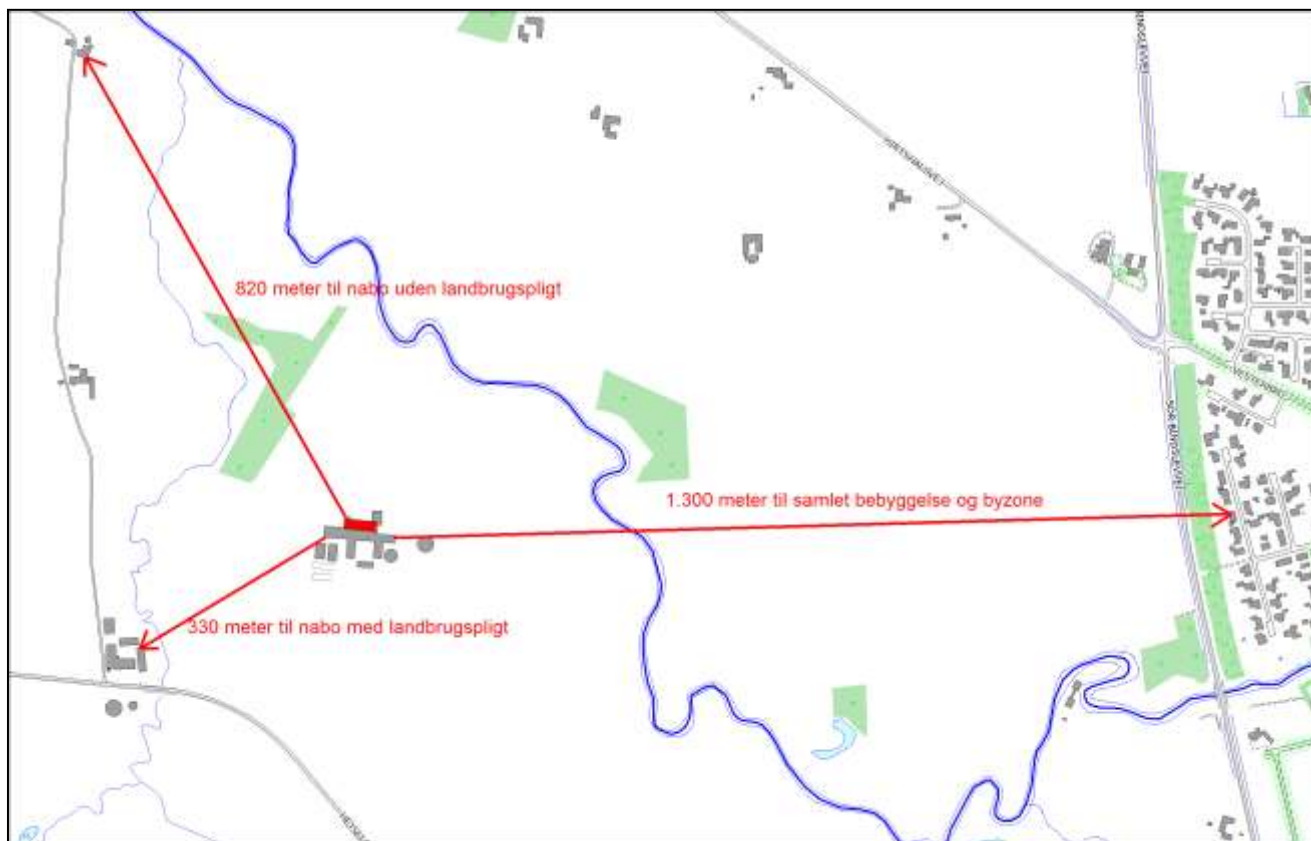
I de følgende kapitler gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen. Hvis kommunen har fastsat vilkår, vil de være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller afsnit, de vedrører. Det vil ofte være sådan, at ansøger skal kunne dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet og gengivet i vilkårene på side 3. Anvendelse af "bedst tilgængelige teknologi" (BAT) vil være omtalt i de enkelte kapitler og afsnit, hvor det er relevant. Da krav om BAT har særligt fokus og udspringer af et EU-direktiv, findes en samlet redegørelse om BAT og tilhørende vurderinger i kapitel 8.

³ jf. Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

3. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1. Afstande til beboelser, fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.

Husdyrbruget er placeret med ca. 330 meter til nærmeste beboelse, der ligger sydvest for de eksisterende staldbygninger. Nærmeste nabo uden landbrugspligt ligger ca. 820 meter nordvest for ejendommen. Nærmeste område, som er udlagt til boligområde (samlet bebyggelse) og byzone er Bindlev By der er beliggende ca. 1.300 meter øst for ejendommens anlæg.

Husdyrbrugets eksisterende anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og udenfor skov-, vej- og kirkebyggelinjer.

Kommunen har konstateret at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt.

3.2. Placering i landskabet

Der er søgt om opførelse af tilbygning til eksisterende sengestald. Tilbygningen bliver på ca. 1.400 m² med gardiner i siden og gavlbeklædning i gul stålplade. Taget bliver grå stålplader/eternit. Der etableres skrabere ovenpå spalterne i såvel den eksisterende stald som i tilbygningen. Endvidere etableres yderligere 2 køresiloer.

Anlægget ligger ikke i områder, der er udpeget som særligt bevaringsværdigt landskab i Kommuneplan 2009. Kommunen vurderer, at det ansøgte projekt ikke vil være i strid med kommuneplanens retningslinjer vedrørende særligt bevaringsværdigt landskab.

Anlægget er ikke placeret i et område, der er udpeget som værdifuldt kulturmiljø, jf. Kommuneplan 2009. Kommunen vurderer, at det ansøgte projekt ikke vil være i strid med kommuneplanens retningslinjer det værdifulde kulturmiljø.

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed, der ikke vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Vægt-/alders-	Antal årsdyr	DE	Antal mdr. på græs pr år -	Antal mdr. på græs pr år -
-----------------------	-----------------	---------------	--------------	----	----------------------------	----------------------------

Kommunen vurderer derfor samlet, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- eller rekreative værdier i området samt at det ikke vil få indflydelse på det udpegede kulturmiljø.

4. HUSDYRHOLDET OG PRODUKTIONSFORHOLD

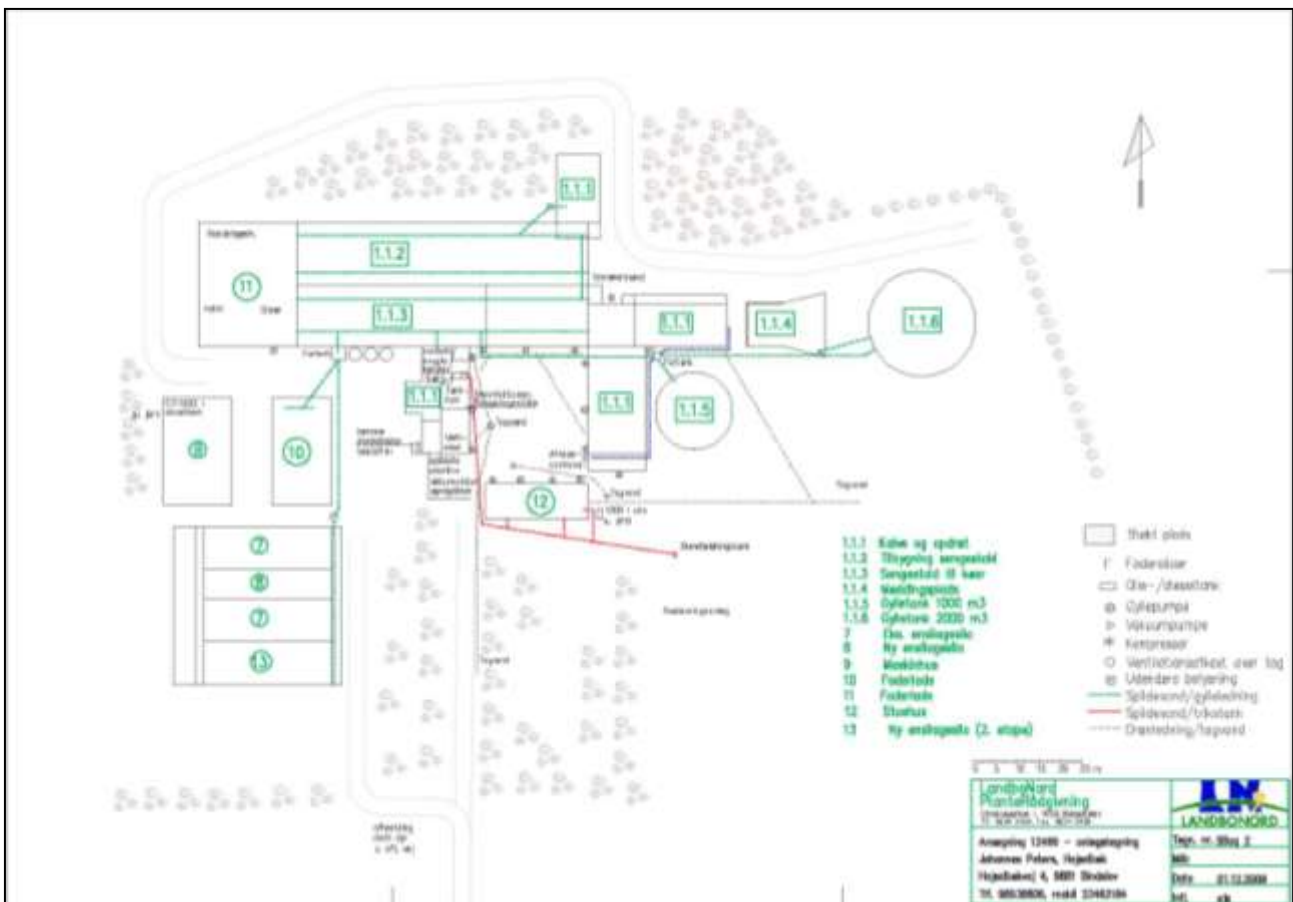
4.1. Husdyrholdet og staldanlæg

Vilkår:

- 4.1.1. Den samlede produktion må ikke overstige 249,6 DE på årsplan.
- 4.1.2. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten side 8.
- 4.1.3. Der skal etableres, og foretages effektiv skrabning af spaltegulve med robotskraber hver 2. time i eksisterende sengestald (staldafsnit 1.1.3) og i tilbygningen til sengestalden (staldafsnit 1.1.2)
- 4.1.4. 6 stk. malkekøer og 15 stk. kvier (6 mdr. – kælving) skal i 6 mdr. om året afgræsse arealer inden for udbringningsarealet.
- 4.1.5. 49 stk. kvier (6 mdr. – kælving) skal i 5 mdr. om året afgræsse arealer inden for udbringningsarealet og i 1 mdr. om året afgræsse arealer uden for udbringningsarealet.
- 4.1.6. For vilkår 4.1.4 og 4.1.5 gælder, at tidspunkt, antal dyr og afgræsningsareal skal noteres i driftsjournal.

		grænser			indenfor udbring- ningsarealet	udenfor udbring- ningsarealet
Malkeko, tung race. Dybstrøelse (hele arealet)	1.1.1	-	6	8,0	6,0	-
Malkeko, tung race. Senge- stald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).	1.1.2 ^a	-	69	92,1	-	5,0
Malkeko, tung race. Senge- stald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).	1.1.3 ^a	-	60	80,1	-	-
Malkeko, tung race. Dybstrøelse (hele arealet)	1.1.4	-	12	16,0	-	-
Kvie/stud, tung race. (6 mdr.-kælvning)Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal).	1.1.1	-	15	7,6	6,0	-
Kvie/stud, tung race. (6 mdr.-kælvning). Dybstrøel- se, kort ædeplads med fast gulv.	1.1.1	-	23	11,7	-	-
Kvie/stud, tung race. (6 mdr.-kælvning)Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal).	1.1.2 ^a	-	3	1,5	-	-
Kvie/stud, tung race. (6 mdr.-kælvning)Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal).	1.1.3 ^a	-	49	24,9	5,0	1,0
Småkalv, tung race (0-6 mdr.), dybstrøelse (hele arealet)	1.1.1	-	25	6,8	-	-
Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), dybstrøelse (hele arealet)	1.1.1	40-60 kg	67	0,9	-	-
Dyreenheder i alt				249,6		

^a I staldafsnit 1.1.2 og 1.1.3 etableres robotskraber

Miljøgodkendelsen er givet på grundlag af de oplysninger om husdyrholdet og staldtyper i den ansøgte produktion, som fremgår af vilkår 4.1.1 – 4.1.6.

Staldindretning på ansøgt ejendom:

I forbindelse med udvidelsen etableres en ny sengestald (bygning 1.1.2) med spaltegulv med kanal & ringkanalsystem. Den eksisterende sengestald (bygning 1.1.3) er med spalter og ringkanal. I forbindelse med udvidelsen etableres skrabere ovenpå spalterne. Opdræt er dels i sengestald (bygning 1.1.3) med spalter og dels på dybstrøelse. Småkalve fra 0-6 mdr samt tyrekalve opstaldes på dybstrøelse (bygning 1.1.1).

Staldsystemer i ansøgt situation fremgår af nedenstående tabel:

Kategori	Antal/DE	Staldsystem
Småkalve, 0-6 mdr.	25/6,75	Dybstrøelse
Opdræt, 6 mdr. - kælvning	68/34,00	Sengestald med spalter & skrabere
Opdræt, 6 mdr. - kælvning	23/11,50	Dybstrøelse kort ædeplads med fast gulv
Malkekøer, st.race	129/172,00	Sengestald med spalter & skrabere
Malkekøer, kælvn.bokse	18/24,00	Dybstrøelse
Tyrekalve, 40-55 kg	67/0,88	Dybstrøelse

Redegørelse for anvendelse af BAT

Med henblik på at reducere NH₃-emissionen fra staldanlægget er det i henhold til BREF (2003) generelt BAT i svinestalde at reducere overfladearealet hvorfra der kan ske NH₃-fordampning, at fjerne gyllen hyppigt fra gyllekanaler, at afkøle gødningsoverfladen samt at bruge overflader der er nemme at rengøre. En tilsvarende effekt kan opnås i kvægstalde ved etablering af skrabere ovenpå spalter eller ved etablering af fast drænet gulv med skrabere. Ligeledes kan ammoniakfordampningen reduceres ved skrabere i kanalen hvorved gyllen hyppigt kan fjernes. I svinestalde er det muligt at opnå en ammoniakreducerende effekt ved installation af gyllekøling. Tilsvarende dokumentation findes

ikke for kvægstalde og der er på nuværende tidspunkt ikke udført forsøg i Danmark der viser en effekt af gyllekøling i kvægstalde.

Nedenstående i *kursiv* er ansøgers redegørelse for BAT i forbindelse med valg af staldteknik:

Fast drænet gulv:

Der er regnet på etablering af et fast drænet gulv i den eksisterende stald.

Dette vil kræve at køerne skal opholde sig på græs i en periode, hvilket er ret problematisk i en robotbesætning. Med udgangspunkt i "Økonomisk oversigt for faste drænedede gulve" samt "Økonomisk baggrundsnotat til teknisk udredning: "Skrabere på gangarealer i stalde til malkekøer" beregnes omkostningerne til 246 kr. pr. kg reduceret N og ansøger betragter derfor ikke denne teknologi som BAT.

Forsuring:

Etableringsomkostninger til et forsuringsanlæg er fastlagt til 900.000 kr. ud fra konkrete pristilbud til øvrige kunder. Prisen er så høj, da etableringen vil skulle finde sted i et eksisterende staldanlæg, der vil kræve flere udoseringssteder. Driftsomkostningerne er fastlagt ud fra "Forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT teknologi". Disse beregninger viser en omkostning på 171 kr. pr. kg reduceret N og ansøger betragter derfor ikke denne teknologi som BAT.

Etablering af en skraber ovenpå spalterne hos kvier:

Omkostningen til etablering og drift af en fast skraber hos kvier opstaldet i sengebåse er fastlagt ud fra "Økonomisk baggrundsnotat til teknisk udredning: "Skrabere på gangarealer i stalde til malkekøer". Da der er opstaldet meget få kvier i dette staldafsnit viser beregningerne en omkostning på 3.394 kr. pr. kg reduceret N og ansøger betragter derfor ikke denne teknologi som BAT.

Etablering af robotskraber i den eksisterende kostald:

Omkostningen til dette er fastlagt ud fra "Økonomisk baggrundsnotat til teknisk udredning: "Skrabere på gangarealer i stalde til malkekøer". Beregningerne viser at omkostningen til dette vil være på 99 kr. pr. kg reduceret N. Da en robotskraber samtidig vil have kapacitet til at skrabe spaltearealerne i den nye stald, vælger ansøger derfor at foretage denne investering.

Begrundelser for fravalg af andre mulige BAT, fremgår af kapitel 8.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Det skal bemærkes, at alle eksisterende staldafsnit indgår i projektet og dermed i den ovenstående vurdering. Kommunen vurderer dermed, at der samlet set, for både de eksisterende og nye staldafsnit, ikke er behov for at stille vilkår om yderligere BAT-tiltag frem til næste revurdering. I vurderingen er indgået hensyn til de eksisterende staldes alder og staldsystemer samt en afvejning af forholdet mellem miljøeffekt og omkostninger.

Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau for nye kvægstalde skal svare til ammoniakemissionen fra staldsystem præfabrikerede drænedede gulve, ligesom BAT-niveau for eksisterende spaltestalde skal svare til at der udføres effektiv skrabning af spaltegulvene. En beregning af BAT niveau i den aktuelle sag med disse forudsætninger giver en samlet emission fra stald og lager i ansøgt situation på 1.657 kgN/år, og en tilsvarende beregning af det ansøgte projekt giver en samlet emission på 1.701 kgN/år.

Med baggrund i ovennævnte beregninger og ansøgers valg og fravalg af staldteknik finder kommunen, at det ansøgte projekt samlet for ny og eksisterende stalde lever op til BAT.

4.2. Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle staldbygninger.

Kommunen vurderer, at ventilationssystemet er BAT i den aktuelle sag.

4.3. Fodring

Vilkår:

- 4.3.1. Grovfoderrationen til besætningen skal bestå af minimum 40 % græs i gennemsnit på årsbasis. Dokumentation for opfyldelse af dette vilkår skal fremgå af foderplaner eller 1-dags foderkontroller.

Hvis grovfoderet i kvægproduktionen består af mindst 40 % græs (i gennemsnit over året), skal anlægget kun opfylde krav om en generel reduktion af ammoniakfordampningen på 15 % . Ansøger har afkrydset dette tiltag i ansøgningen.

Der anvendes tidssvarende foderplanlægning og udfodringsteknikker, der er med til at begrænse spild og tab af næringsstoffer til miljøet. Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne.

Bedriftens eget grovfoder er basis i foderrationen og der supplerede med indkøbt kraftfoder, korn, mineraler, vitaminer m.m. Der tages analyser af alt grovfoder, således at foderplanen kan optimeres efter bl.a. energi- og proteinindhold. Der udarbejdes foderplan i samarbejde med kvægkonsulent. Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende og der udarbejdes EndagesFoderKontrol (EFK).

Kørerne fodres med en fuldfoderblanding suppleret med ekstra kraftfoder afhængig af ydelse. Ungdyr fodres ligeledes med en fuldfoderblanding baseret på grovfoder (græs, majs, halm etc.), mens småkalve tildes mælk og korn/kraftfoder.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

4.4. Ensilage

Vilkår:

- 4.4.1. Markstakke med ensilage må ikke være placeret nærmere end 100 meter fra nabobeboelse.
- 4.4.2. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før ensilage igen må placeres på samme sted. I tilfælde af etablering af ensilage i markstak skal tidspunkt og placeringen noteres på et kortbilag i driftsjournalen.

Der opbevares ensilage i køresiloer ved ejendommen. I forbindelse med udvidelsen etableres yderligere to køresiloer (se anlægstegning – bilag 2). Derudover vil der ved behov blive opbevaring af ensilage i markstakke i henhold til gældende regler for bl.a. tørstofindhold ved placering af ensilage i markstakke. Kraftfoder, korn, mineraler m.m. opbevares i siloer og som sækkevarer – se placering på bilag 2.

Kommunen vurderer, at ensilage i køresiloer giver mindre risiko for forurening af jord og vandmiljø med næringsstoffer samt færre gener for trafikanterne, da hjemtransporten af ensilage koncentrerer på få sammenhængende timer.

4.5. Energi og vandforbrug

Ansøger har opgivet det forventede forbrug af el og vand på årsplan. Det årlige forbrug af el til lys, opvarmning m.v. forventes at stige fra ca. 110.000 kWh til ca. 120.000 kWh. Elforbruget vil stige som følge af udvidelsen.

En stor del af dette forbrug anvendes til mælkekøling og malkerobotter. I forbindelse med mælkekølingen er der etableret varmegenvinding. Varmen anvendes til opvarmning af stuehus / brugsvand i malkestalden.

Udendørs lyskilder er markeret på anlægstegningen (bilag 2). Der er sensorer på en del af den udendørs belysning hvilket reducerer el-forbruget til lys. Der anvendes lavenergi-belysning. I kostalde er der vågelys med få armaturer om natten. I øvrige staldafsnit slukkes lyset manuelt ved arbejdstids ophør.

Det forventede forbrug af el på årsplan ligger på normerne for tilsvarende bedrifter.

Forbruget af dieselolie til traktorer m.v. forventes at stige fra 7.000 ltr. til 20.000 ltr. årligt.

Det forventede vandforbrug stiger fra 38.000 m³ til 41.000 m³. Der foretages jævnlig kalibrering af drikkevandsinstallationer med henblik på reduktion af vandforbruget. Der foretages hyppig rengøring hos småkalve og i øvrige staldafsnit rengøres efter behov.

Det forventede forbrug af energi og vand på årsplan ligger på normerne for tilsvarende bedrifter. Produktionen forsynes med vand fra offentligt vandværk.

Med henblik på at reducere energiforbruget er det i henhold til BREF BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation, er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning. Der er ikke etableret timer/sensorer/ energibesparende lys på alt det udendørs og indendørs lys. I takt med at der bliver behov for udskiftning/reparation af belysningen, vil det blive ændret til energibesparende lys.

Med henblik på reduktion af vandforbruget er det ifølge BREF BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers tiltag med henblik på reduktion af vandforbruget med BREF-dokumentet vurderes det, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Kommunen vurderer på baggrund af de oplyste forbrugsmængder, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

4.6. Spildevand herunder regnvand

Vilkår:

- 4.6.1. Al vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogne skal foregå på befæstet, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder eller særskilt opsamlingsbeholder.
- 4.6.2. Hvis ikke vaskepladsen findes i forvejen, skal den befæstede plads udføres i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblad for "Udenoms faciliteter, Vaskeplads til landbrugsmaskiner", nr 103.11-03, revideret 14.04.09. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter godkendelsesdato.

Spildevand fra produktionen udgøres af malkeumsvand og vand fra rengøring af stalde, i alt ca. 490 m³, der ledes til gyllebeholder. Sanitært spildevand (ca. 50 m³), fra driften ledes til bundfældningstank/nedsivningsanlæg.

Spildevandet samt overfladevand fra ensilageplads, ca. 885 m³, ledes til gyllebeholder. Tagvand fra produktionsbygninger, ca. 3.260 m³, ledes til terræn. Der er i normtallet for gylleproduktionen indregnet 3.100 l rengøringsvand og drikkevandsspild pr. ko.

Oversigt over spildevands- og afløbsforhold ses i bilag 2.

Kommunen vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderne er tilstrækkelig til at rumme de angivne mængder spildevand i ansøgt drift, herunder regnvand. Ligeledes vurderer kommunen, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis.

Der gøres opmærksom på, at udledning af øvrigt overfladevand og tagvand kræver kommunal tilladelse, som skal være ansøgt og meddelt inden byggeriet påbegyndes.

4.7. Affaldshåndtering

I bilag 1 ses ansøgers redegørelse for hvordan de forskellige typer af affald håndteres.

Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer. Dette betyder bl.a. at alt miljøfarligt affald skal sorteres i separate beholdere og at aflevering til rette modtager skal kunne dokumenteres overfor kommunen.

Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af kommunernes affaldsregulativ (haveaffald og skovaffald).

4.8. Driftsforstyrrelser eller uheld

Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt strømsvigt m.v. Beredskabsplanen var vedhæftet ansøgningen.

I bilag 3 ses kort over ejendommen med placering af pulverslukkere, nærmeste telefon, hovedafbryder EL mm.

Kommunen har vurderet beredskabsplanen og finder, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

5. GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNTERING

5.1. Gødningstyper og mængder.

Den producerede husdyrgødning på ejendommen er alene kvæggylle og dybstrøelse. Ifølge kapacitetserklæringen produceres i alt ca. 3193 tons gylle pr. år svarende til 190,0 DE samt 449 tons dybstrøelse pr. år svarende til ca. 31,4 DE.

213 tons gylle svarende til 26,2 DE afsættes ved afgræsning uden for udbringningsarealerne. Der tilføres ikke husdyrgødning, slam eller andet organisk materiale fra andre ejendomme.

I de følgende afsnit redegøres nærmere for de enkelte gødningstyper og deres håndtering.

Gødningstype	DE
Kvæggylle produceret på ejendommen	189,96
Dybstrøelse produceret på ejendommen	31,35
Afsat ved græsning	26,20
I alt	247,5

5.2. Flydende husdyrgødning

Vilkår:

5.2.1. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter godkendelsesdato.

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning 3.193 tons gylle pr. år (Normproduktion). Normproduktionen er inkl. drikkevandsspild, rengøringsvand samt regnvand fra møddingsplads og gylletank jf. Landbrugets Byggeblad 95.03-03. Der regnes med et fradrag på 213 tons gylle ved græsning. I alt regnes der derfor med en samlet produktion på 2.980 tons gylle.

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 3.000 m³, hvilket svarer til 11,9 måneders opbevaring. Der findes 2 gyllebeholdere på ejendommen.

Kommunen vurderer, at den beregnede opbevaringskapacitet er tilstrækkelig til at opfylde gødningsbekendtgørelsens krav.

Opbevaringsanlæg	Beholder Nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning	Pumpe-system
Perstrup gyllebeholder	1.1.5	1984	1.000	Flydelag	Ikke fast
Perstrup gyllebeholder	1.1.6	1995	2.000	Flydelag	Ikke fast
I alt			3.000		

Gyllen opbevares i ejendommens to gylletanke på hhv. 1.000 og 2.000 m³. Opbevaringsanlæg er indtegnet på anlægstegningen (bilag 2). Der etableres ingen nye gyllebeholdere i forbindelse med udvidelsen. Der er vedlagt kapacitetserklæring til ansøgningen. På gylletankene etableres naturligt flydelag eller flydelag med snittet halm eller tilsvarende og der føres logbog. Begge tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.09.2008) til pumper etc. Der udføres 10 års-beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion.

Der er ikke etableret fast overdækning på gylletankene. Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag og der er derfor begrænset effekt ved etablering af fast overdækning. Ansøger har regnet på overdækning af den eksisterende gyllebeholder på 2.000m³. Omkostningen til dette er fastlagt ud fra "Forudsætning for de økonomiske beregninger i teknologibeskrivelse vedr. slagtesvin". Disse beregninger viser en omkostning på 261 kr. pr. kg reduceret N og ansøger betragter derfor ikke denne teknologi som BAT.

Al gyllen udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. En række af arealerne ligger under 1.000 m fra sårbare arealer i henhold til § 7 i Husdyrloven og her nedfældes gyllen på sort jord og i græs. Der udarbejdes mark- og gødningsplan og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

Der foreligger beredskabsplan, der beskriver hvilke handlinger der skal sættes i gang ved udslip af gylle. Der er forholdsvis stor afstand til dræn (beliggende ca. 110 m mod sydøst) og vandløb (beliggende ca. 260 meter mod øst). Området omkring gyllebeholderne skråner ikke kraftigt mod vandløb, søer, grøfter eller dræn. Umiddelbart syd for den store gyllebeholder og øst for den lille gyllebeholder, er der en naturlig lavning hvori gyllen vil kunne samles. (se bilag 3)

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Ligeledes ifølge BREF kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften med visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen

Al gyllen udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. Der udarbejdes mark- og gødningsplan og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførselen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skråner, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning, med BREF-dokumentet vurderer kommunen at det ansøgte projekt lever op til BAT.

5.3. Fastgødning inkl. Dybstrøelse

Vilkår:

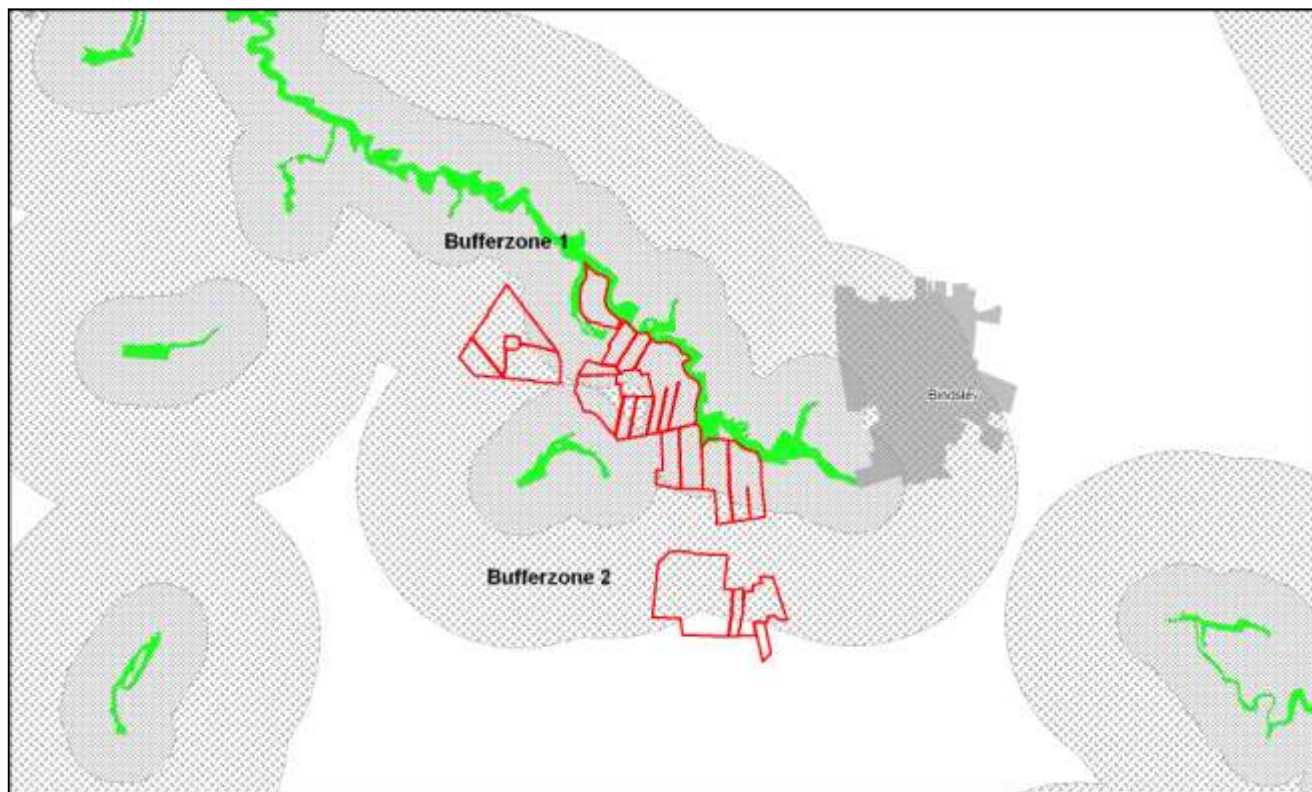
- 5.3.1. Mindst 89 % af dybstrøelsen skal køres direkte ud og pløjes ned.
- 5.3.2. Markstakke med komposteret dybstrøelse må ikke være placeret nærmere end 100 meter fra nabobeboelse og ikke nærmere end 300 m fra naturtyper omfattet af § 7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- 5.3.3. Markstakke med komposteret dybstrøelse må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før dybstrøelse igen må placeres på samme sted. I tilfælde af etablering af dybstrøelse i markstak skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.

Der produceres i alt 449 tons dybstrøelse på ejendommen, svarende til alt 31,4 DE.

89 % af dybstrøelsen fra produktionen skal køres direkte ud fra stalden på udbringningsarealerne, hvor det pløjes ned. Standardforudsætningerne for andelen af dybstrøelse, der køres direkte i marken, er 65 %. Ved en større andel der køres direkte ud nedbringes ammoniakemissionen.

Den del af dybstrøelsen, der ikke køres direkte i marken opbevares i markstak, eller på møddingsplads. For at undgå lugtgener fra markstakke er der stille vilkår om en minimums afstand på 100 meter til nabobeboelse.

Markstakke med dybstrøelse må ikke placeres indenfor 300 meter fra naturtyper omfattet af § 7 i lov om miljøgodkendelse (bufferzone 1), da der ikke må ske nogen yderligere påvirkning af ammoniak på naturtyperne. Nedenfor ses et kort med de ejede/forpagtede udbringningsarealer, der overlapper med bufferzone 1.

6. GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

6.1. Lugt

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Områdetype	Lovens krav: minimum afstand (m) - Geneafstanden	Aktuelle afstande (m) fra staldafsnit nr:			
		1.1.1 Kalve og opdræt	1.1.2 Tilbygning sengestald	1.1.3 Eksist. sengestald	1.1.4 Goldkøer
Byzone og sommerhusområde	203	1316	1316	1316	1293
Samlet bebyggelse	114	1402	1402	1402	1379
Enkelt bolig	65	822	804	813	812

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen.

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumkrav til lugtgenneafstande til de forskellige typer af beboelser i området. Staldafsnit fremgår af bilag 2.

Da gylleopbevaring primært foregår i ejendommens gylletanke, forventer kommunen kun lugtbidrag fra ejendommens gylletanke ved omrøring og udkørsel samt ved transport af gylle til opbevaring på anden ejendom. Kommunen forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionens foderanlæg.

Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedr. rengøring og staldhygiejne.

Kommunen forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionens foderanlæg. Der vil være en emission af lugt fra staldventilationen. Lugtgenerne fra staldventilationen kan begrænses ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnittene og udstyr.

6.2. Fluer og skadedyr

Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse samt kommunens anvisninger. Der anvendes Neporex (ell. Tilsvarende middel) som larvemiddel til bekæmpelse af fluelarver ved kalvene. Dette hindrer flueproblemer. Ved behov anvendes derudover middel mod voksne fluer i løbet af sommeren. Der er fast aftale med rottebekæmpelsesfirma, der aflægger ejendommen besøg 4 gange årligt.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.). Det vurderes, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

6.3. Støj fra anlægget og maskiner

6.3.1. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer: Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver referencetiden inden for den pågældende periode.

Mandag-fredag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-07 (½ time)	Alle dage kl. 22-07
Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer)		Maksimal værdi
	Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)		
55 db (A)	45 db (A)	40 db (A)	55 db (A)

De væsentligste stationære støjklender fra husdyrbruget er malkeanlæg, foderanlæg, gyllepumper, korntørringsanlæg, højtryksrensere og den daglige brug af traktorer samt transporter til og fra ejendommen. Desuden kan indblæsning af foder give anledning til støj. Malkerobotter er i drift døgnet rundt. I forbindelse med malkerobotterne er der en snegl, der transporterer kraftfoder dertil. Hovedparten af de stationære støjklender er placeret inde i bygningerne. Alle stalde har naturlig ventilation. Støjklender fremgår af bilag 1, afsnit F.

De væsentligste periodiske støjgener vil være fra landbrugsmaskiner i forbindelse med markarbejde samt ved levering af korn og foderstoffer og indkøring af grovfoder. Markarbejde vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde (eksempelvis ved ensilering og forårs- og efterårsarbejde i marken). Indkøring af grovfoder vil normalt kun finde sted en gang om dagen. Der må endvidere påregnes støj fra dyrene, når de flyttes til og fra ejendommen og mellem staldafsnittene.

På grund af forholdsvis stor afstand til naboer forventer kommunen, at driften af husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for naboer.

6.4. Transport

Den interne transport på ejendommen er indrettet, så den giver minimum gene for naboer. Transport med husdyrgødning af offentlig vej er indtegnet på vedlagte bilag 4. Hovedparten af arealerne ligger tæt på ejendommen og der er begrænset transport af offentlige veje. Med hensyn til antallet af transportere henvises til bilag 1. Gylletransporter og transportere med markafgrøder er sæsonbetonet, mens øvrige transportere med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året.

Antallet af transportere fremgår af bilag 1, afsnit D

Kommunen vurderer, at omfanget af transportere ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området. De aftalte ruter for transport af gylle, er efter kommunens vurdering de bedst egnede og de, som medfører færrest mulige gener for færrest mulige beboere.

Støj og rystelser i forbindelse med transport, vil dog altid være afhængig af i hvilket omfang landmanden forstår at vise hensyn, dvs. måden der køres på og tidspunktet.

6.5. Støv fra anlæg og maskiner

Fra anlægget kan der fremkomme støvgener i forbindelse med levering og håndtering af foder, samt ved håndtering af halm til strøelse. I forbindelse med transportere til og fra markerne samt ved markarbejde kan der opstå støvgener i lokalområdet.

Kommunen vurderer, at støvgener fra anlægget og fra transportere ikke vil medføre væsentlige gener for beboerne i lokalområdet.

Støv som følge af transportere, vil dog altid være afhængig af, i hvilket omfang landmanden forstår at vise hensyn, dvs. måden der køres på og tidspunktet.

6.6. Lys

Der er ingen udendørs lys, der kan virke generende på forbipasserende. Der er sensorer på en del af den udendørs belysning hvilket reducerer el-forbruget til lys. Der anvendes lavenergi-belysning. I kostalde er der vågelys med få armaturer om natten. I øvrige staldafsnit slukkes lyset manuelt ved arbejdstids ophør. I forbindelse med den løbende udskiftning af belysning i kostalden, vil denne ligeledes blive med lavenergi.

Kommunen forventer ikke, at belysningen på ejendommen vil medføre væsentlige gener for trafikanter eller naboer.

7. BEDRIFTENS PÅVIRKNINGER AF NATUR OG MILJØ

7.1. Ammoniakfordampning og naturområder

Beregninger af bedriftens fordampning af ammoniak er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Beregningerne viser at fordampningen af ammoniak fra nudriften er 2.032 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 1.701 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører således et fald i ammoniakfordampningen på 331 kg kvælstof pr. år.

Ifølge husdyrmiljøloven er det et krav, at der skal ske en reduktion af ammoniakfordampningen på 25 % for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde – i forhold til et fastlagt referencestaldsystem. Hvis grovfoderet i kvægproduktionen består af mindst 40 % græs (i gennemsnit over året), skal anlægget kun opfylde krav om en generel reduktion af ammoniakfordampningen på 15 %. Ansøger har afkrydset dette tiltag i ansøgningen.

Beregningerne viser, at dette krav er opfyldt. Ansøger har opfyldt dette, ved at etablere robotskabere i eksisterende og ny sengestald, samt ved at øge andelen af dybstrøelse, der køres direkte ud og pløjes ned, se vilkår 4.1.3 og 5.3.1.

Fordampningen af ammoniak vil primært ske fra staldventilationen og i mindre omfang fra husdyrbrugets gyllebeholdere. Som følge af fast overdækning på alle gyllebeholdere, er fordampningen herfra ubetydelig.

Hjørring Kommunes vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen herunder beregninger af ammoniakafsætning omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg, da husdyrbruget ikke allerede har en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven.

Ved godkendelsen skal det endvidere sikres, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, jf. husdyrbruglovens § 19, nr. 2. Kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på ansøgninger om godkendelse efter husdyrbruglovens §§ 11 og 12, hvis lovens § 19 ikke er opfyldt, jf. husdyrbruglovens § 31.

Det fremgår i øvrigt af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11, stk. 6, at kommunalbestyrelsen kan meddele afslag, hvis det vurderes, at der på trods af overholdelse af de fastlagte beskyttelsesniveauer i bilag 3 eller på trods af vikår, der fastsætter skærpede beskyttelsesniveauer, fortsat vil være en væsentlig miljøvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

I en radius på 1000 meter omkring ejendommen er der ingen Natura 2000 områder, men arealer beskyttet efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og flere små overdrev, moser, kultur- og naturenge, søer og vandløb beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 2.032 kg N/år i nudrift og 1.701 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en formindsket fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 331 kg N/år. Beregningen er foretaget med de forudsætninger, der fremgår af ansøgningen.

Afsætningen af ammoniak er beregnet i 2 udvalgte naturområder (Fig. 1). Merdepositionen er beregnet til hhv. -0,1 og 0,0 kg N/ha per år, men den samlede afsætning af ammoniak fra stald og lager er 0,9 – 1,2 kg N/ha per år.

Nærmeste Natura 2000 område ligger omkring 4,9 km nord for husdyrbruget. Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakdeposition med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakdeposition.

Kommunen vurderer, at udvidelsen som beskrevet i ansøgningen:

- vil have en neutral effekt på Natura 2000 områder.
- vil have en neutral effekt på arter beskyttede efter EF-habitatsdirektivet bilag IV og II.
- ikke vil påvirke de beskyttede naturarealer⁴, der ligger inden for en radius på 1.000 m fra stald- og lageranlæg. Der er i denne vurdering medtaget en kumulativ effekt, idet der inden for en radius på 1.000 fra husdyrbruget er registreret hhv. 1 og 3 andre ejendomme med mere end 75 DE i forhold til naturpunkt 1 og 2.
- vil have en neutral effekt på beskyttet natur, som støder op til ejendommens udbringningsarealer.
- vil have en neutral betydning for de biologiske værdier i det fredede område Vorholt Skov/Baggesvogn Skov, der er den nærmeste fredning med ammoniakfølsom natur.

Udbringningsarealerne grænser visse steder op til beskyttede vandløb og § 3 beskyttede naturområder, men skråner ikke kraftig ned til disse. Udvaskning af fosfat og kvælstof vurderes på denne baggrund ikke at udgøre en betydelig risiko for vandløb og naturområder.

⁴ [Naturarealer defineret efter Husdyrlovens § 7 og Naturbeskyttelseslovens § 3](#)

Kommunen vurderer samlet, at den projekterede udvidelse kan gennemføres uden negative konsekvenser for den omgivende natur.

Figur 1. Ejendommens (gul firkant) beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-2 (gul stjerne) og arealer beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3. Gul cirkel angiver 1 km radius omkring ejendommen.

Kommunens detaljerede vurdering af naturforholdene ses i bilag 5.

7.2. Oversigt over bedriftens udbringningsarealer

Til ejendommen hører 116,03 ha ejede/forpagtede udbringningsarealer. Arealerne modtager gylle med 2,3 DE/ha. Nedenstående oversigt viser hvor mange ha, der er placeret i forskellige typer af områder.

	I alt, ha	I Nitratfølsomme indvindingsområde	I indsatsplan område	I nitratklasse 0	I fosforklasse 0
Ejet og forpagtede arealer	116,03	0	0	116,03	116,03

7.3. Vandløb og søer

Vandløb:

Ifølge § 26 stk. 3 i bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. må flydende husdyrgødning ikke udbringes på stejle skråninger med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 meter fra vandløbets, søens eller fjordens øverste kant.

Udbringningsarealerne grænser visse steder op til beskyttede vandløb og § 3 beskyttede naturområder, men skråner ikke kraftig ned til disse. Udvaskning af fosfat og kvælstof vurderes på denne baggrund ikke at udgøre en betydelig risiko for vandløb og naturområder.

Søer:

Der er ingen A-målsatte søer i nærheden af ejendommen. Nærmeste A-målsatte sø er Vandplasken, der ligger ved Kærsgård Strand, som ligger mere end 10 km fra ejendommen.

Vandplasken består af tidvist oversvømmede lavninger eller områder med konstant vanddække, der har status af næringsfattig sø. Området er levested for flere bilag IV-arter bl.a. spidssnudet frø, strandtudse samt markfirben, og har en overordentlig artsrig vegetation med mange karakteristiske, sjældne eller meget sjældne arter bl.a. Dværgulvefod, Mygblomst, Liden Padderokke og Pukkellæbe. Flere af disse arter har kun få voksesteder i Danmark i øvrigt.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakdeposition med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Ejendommens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af naturtypen vil være marginal, og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakdeposition.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget ikke påvirker naturtilstanden i den A-målsatte sø negativt.

7.4. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag II & IV arter)

Arter beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet bilag IV og II må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV og II i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af bilag IV og II kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport 322 fra DMU samt kommunens kendskab til området at gælde for odder *Lutra lutra*, markfirben *Lacerta agilis* og spidssnudet frø *Rana arvalis*, samt bæklampret *Lampetra planeri*, der er opmærksomhedskrævende og omfattet af EF-habitatdirektivets bilag II.

Kommunen vurderer, at udvidelse af husdyrbruget har en neutral effekt for de nævnte bilag IV og II arter.

7.5. Fjord og hav

Alle udbringningsarealer afvander til Skagerak / Nordsøen. Til dette vandområde stilles der i husdyrmiljøloven ikke maksimale grænser for udledning af kvælstof og fosfor, der rækker ud over de generelle harmoniregler til dette vandområde.

Kommunen har vurderet det aktuelle projekts mulige påvirkninger af de marine dele af habitatområderne H203 (Knudegrund) og H202 (Lønstrup Rødgrund). I udpegningsgrundlagene for de 2 områder ses ikke at være kvælstof- eller fosforfølsomme arter i det marine vandmiljø.

Kommunen vurderer derfor, at der ikke er behov for at stille særlige vilkår til projektet, hverken i relation til husdyrloven eller habitatdirektivets forpligtelser.

Ingen af udbringningsarealerne afvander til Natura-2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor. Der stilles derfor ikke særlige vilkår til overskuddet af fosfor på bedriften.

7.6. Grundvand

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende indenfor nitratfølsomme indvindingsoplande, det er således ikke nødvendigt at stille vilkår om begrænsning af kvælstofudvaskningen udover de generelle regler.

8. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi.

BAT er berørt i flere af de tidligere afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EU-direktivets krav herom. Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT notat (BREF-dokument) inden for kvægdrift, er det Hjørring kommunes opfattelse, at mange af BAT-elementerne fra BREF for svin og fjerkræ er generelle og derfor kan overføres til kvægbrug.

Der skal redegøres for følgende 6 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management,. Såfremt der i eksisterende stalde anvendes stald teknologier, der ikke kan betegnes som BAT, skal der redegøres for hvornår disse staldafsnit renoveres således at de lever op til BAT. Der skal endvidere redegøres for evt. fravalg af oplagte teknologier.

I dette kapitel gives en samlet beskrivelse og konklusion vedr. BAT. Ansøgers redegørelser vedr. fravalg af BAT samt en beskrivelse af management og egenkontrol præsenteres. Ansøgers redegørelse er givet i *kursiv*:

Luftrensning:

Ko- og kviestald er med naturlig ventilation, og det er derfor ikke muligt at etablere luftrensning.

Fast drænet gulv:

Der er regnet på etablering af et fast drænet gulv i den eksisterende stald.

Dette vil kræve at køerne skal opholde sig på græs i en periode, hvilket er ret problematisk i en robotbesætning. Med udgangspunkt i "Økonomisk oversigt for faste drænedede gulve" samt "Økonomisk baggrundsnotat til teknisk udredning: "Skrabere på gangarealer i stalde til malkekøer" beregnes omkostningerne til 246 kr. pr. kg reduceret N og ansøger betragter derfor ikke denne teknologi som BAT.

Overdækning af gyllebeholderen:

Der er regnet på overdækning af den eksisterende gyllebeholder på 2.000m³. Omkostningen til dette er fastlagt ud fra "Forudsætning for de økonomiske beregninger i teknologibeskrivelse vedr. slagtesvin". Disse beregninger viser en omkostning på 261 kr. pr. kg reduceret N og ansøger betragter derfor ikke denne teknologi som BAT.

Forsuring:

Etableringsomkostninger til et forsøringsanlæg er fastlagt til 900.000 kr ud fra konkrete pristilbud til øvrige kunder. Prisen er så høj, da etableringen vil skulle finde sted i et eksisterende staldanlæg, der vil kræve flere uddoseringssteder. Driftsomkostningerne er fastlagt ud fra "Forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT teknologi". Disse beregninger viser en omkostning på 171 kr. pr. kg reduceret N og ansøger betragter derfor ikke denne teknologi som BAT.

Etablering af en skraber ovenpå spalterne hos kvier:

Omkostningen til etablering og drift af en fast skraber kos kvier opstaldet i sengebåse er fastlagt ud fra "Økonomisk baggrundsnotat til teknisk udredning: "Skrabere på gangarealer i stalde til malkekøer". Da der er opstaldet meget få kvier i dette staldafsnit viser beregningerne en omkostning på 3.394 kr. pr. kg reduceret N og ansøger betragter derfor ikke denne teknologi som BAT.

Etablering af robotskraber i den eksisterende kostald:

Omkostningen til dette er fastlagt ud fra "Økonomisk baggrundsnotat til teknisk udredning: "Skrabere på gangarealer i stalde til malkekøer". Beregningerne viser at omkostningen til dette vil være på 99

kr. pr. kg reduceret N. Da en robotskraber samtidig vil have kapacitet til at skrabe spaltearealerne i den nye stald, vælger ansøger derfor at foretage denne investering.

Management & egenkontrol:

- Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres
- Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen der offentliggøres omkring 1.april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).
- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov
- Der udarbejdes EndagesFoderKontrol (EFK).
- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.
- Der er fast dyrlægeaftale.
- Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.
- Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.
- Køletanken tæthedsprøves hvert år af et autoriseret kølefirma.
- Der er lavet beredskabsplan, således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt.
- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Malkerobotterne er tilkoblet alarmanlæg.
- Der er vandforsyning fra lukket system.
- Der leveres mælk til Arla og produktionen er dermed omfattet af kvalitetsprogrammet Arla-gården (www.arlafoods.dk/arlagaarden), der stiller en række krav til de daglige rutiner på ejendommen.

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og resourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Kommunen har med baggrund i ansøgers redegørelse for staldindretning, foder, opbevaring/ behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management og egenkontrol vurderet, at det ansøgte lever op til niveauet for BAT for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse med de vilkår der er stillet i denne godkendelse. BAT vurderingen omfatter også de eksisterende stalde.

Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering uden hensyn til om beskyttelsesniveauerne i husdyrmiljøloven er overholdt.

Samlet for de eksisterende stalde er det vurderet, når der tages hensyn til staldenes alder og bygningsmæssige stand, samt proportionalitet mellem miljøeffekt og omkostninger, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til BAT i perioden frem til første revurdering af denne godkendelse.

Hirtshals den 8. oktober 2010

Peter Lindhard Birch

Teknik & Miljø

Team Erhverv

BILAG**Bilag 1. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)**

Energi- og ressourceforbrug	Ansøgningsnr. 12499	Dato 14.09.2009
Oplysninger om ejendommen "Øster Hesselbæk", Hejselbækvej 4		

A. Ventilation af driftsbygninger						
Bygning nr.	Antal afkast	Afkast højde, m	Afkast højde, over tag	Overtryk/undertryk/andet	Bemærkninger	
Bemærkninger: alle produktionsbygninger er med naturlig ventilation						

B. Spildevand					
Spildevandstype	Årlig mængde, ca. m ³		Opsamling / bortskaffelse		
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	
Sanitært spildevand (drift)	50 m ³	50 m ³	bundfældningstank	bundfældningstank	
Tagvand fra stalde	2330	3260			
Malkestald/mælkerum	450	490	gyllebeholder	gyllebeholder	
Ensilagepladser	480	885	gyllebeholder	gyllebeholder	
Bemærkninger: Der er indregnet 3.100 l rengøringsvand og drikkevandsspild pr. ko i gyllemængden					

C. Forbrug af råvarer, energi og vand			
Ressource	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (tanktype, bygning, indretning)
Dieselolie til traktorer m.v.	7000 L	10.000 L	maskinhus
Fyringsolie	bruges kun som reserve.		nedgravet øst for stuehus
Smøreolie	200 L	200 L	værksted
Kunstgødning	Forbrug reguleres i h.t. kvælstofkvote		foderlade
Indkøbt foder	290 t	310 t	i siloer ude og inde
Pesticider	Forbrug registreres i sprøjtejournal		ingen lager
Rengøringsmiddel/desinfektion	1200 L	1300 L	ved mælketank
Elforbrug til lys, opvarmning m.v.	110.000 kwh	120.000 kwh	

Drikkevand og vaskevand (drift)	38.000 L	41.000 L	
Andet			
Bemærkninger:			

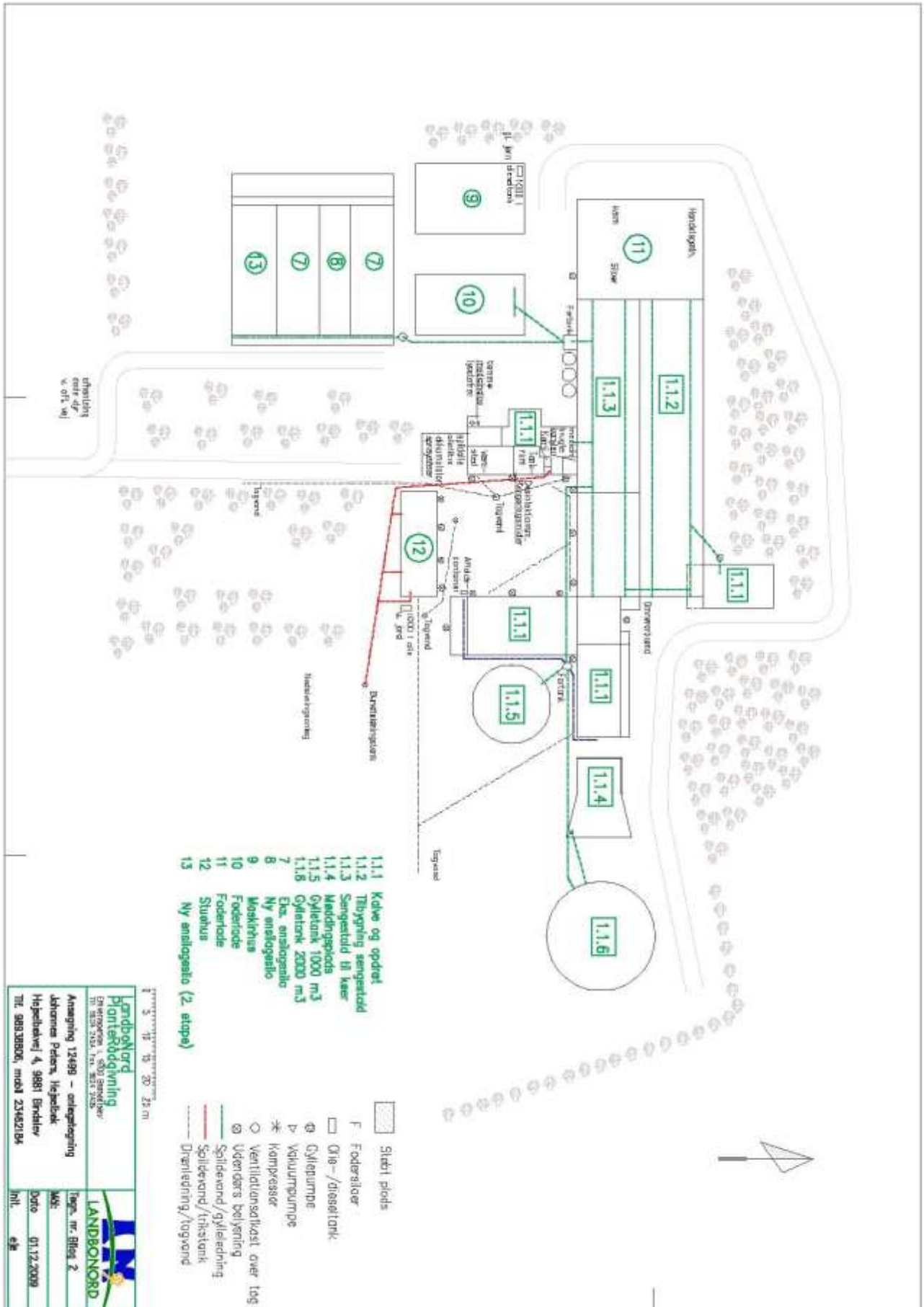
D. Transport til og fra ejendommen						
	Antal/mængde pr. år		Kapacitet pr. transport		Antal transporter pr. år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Kører til slagteri	50	50	1-7	1-7	15	15
2 ugers tyrekalve	60-70	60-70	1-10	1-10	26	26
Døde dyr	4	4	1	1	4	4
Indkøbt foder	290 t	310 t	12 t	13 t	24	24
Eget korn o. lign.	90 t	90 t	12 t	12t	8	8
Gylle	3000	3190	22 t	22 t	137	145
Dybstrøelse	250	262	5 t	5 t	50	53
Halm fra mark	50 t	50 t	7 t	7 t	8	8
Dieselolie	7000 L	10.000 L	1000 L	1000 L	7	10
Fyringsolie			1500 L			
Andet						
Bemærkninger:						

E. Affald		
	Opbevaring	Bortskaffelse
Dagrenovation	se bilag 2	Kommunal ordning
Døde dyr	se bilag 2	DAKA
Landbrugsplast	i container	Kommunal ordning
Papir/nylonsække	i container	Kommunal ordning
Klinisk risikoaffald	i kontor i stalden	modtagerstation
Emballage fra sprøjtemidler	i container	Kommunal ordning
Rester af sprøjtemidler	ingen lager	modtagerstation
Spildolie	eget værksted/traktor	modtagerstation
Oliefiltre	værksted	
Akkumulatorer		
Dæk		genbrugsplads
Jern/metal	se bilag 2	Produkthandler
Spraydåser	se bilag 2	genbrugsplads
Lysstofrør	se bilag 2	modtagerstation
Elektronisk affald		genbrugsplads
Andet		
Bemærkninger:		

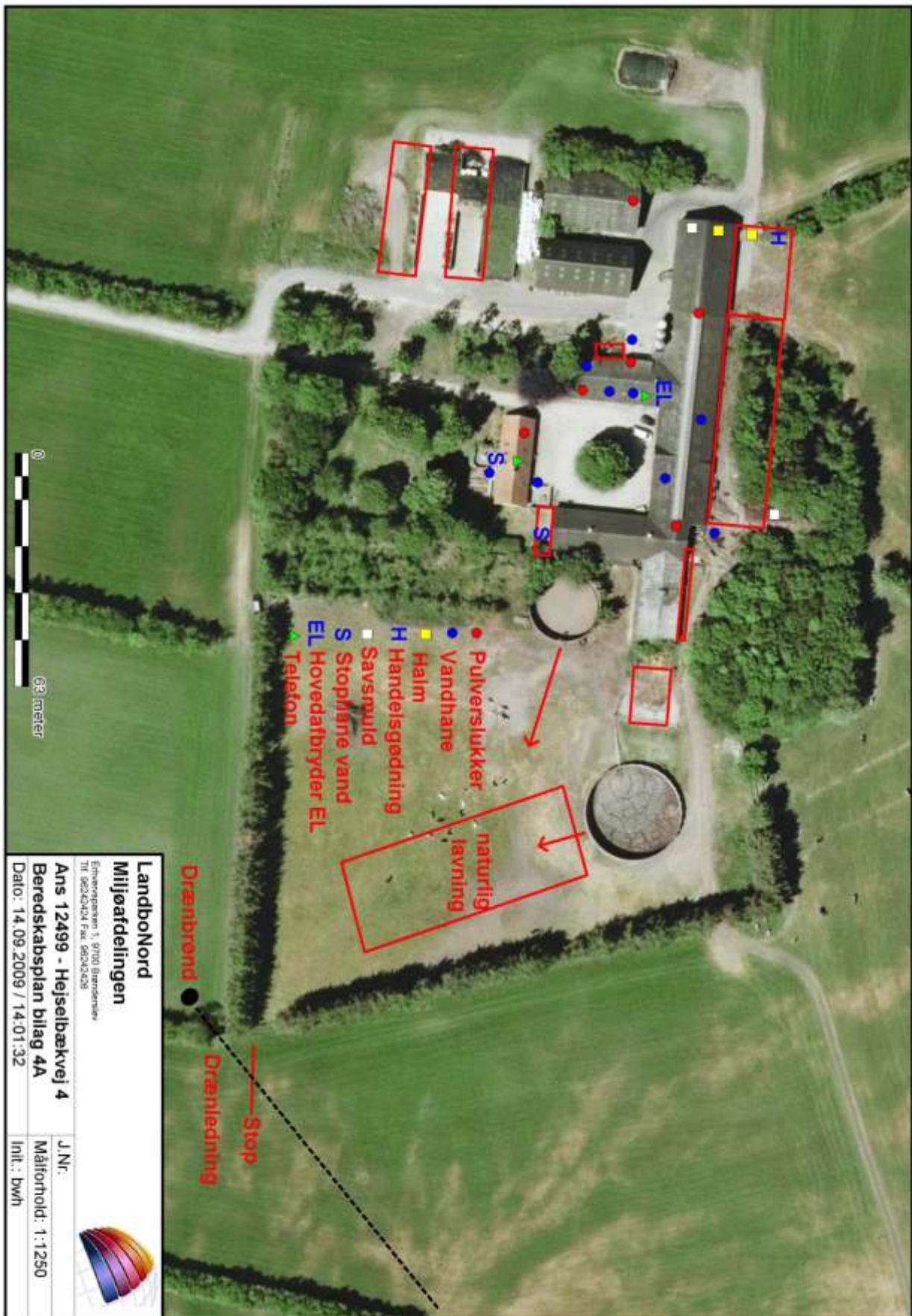
F. Støjklider

Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Ventilation			
Korntørring	i høstperioden		
Malkerobotter	døgndrift		
Foderanlæg	døgndrift		
Kompressor	døgndrift		
Gyllepumper + omrøring	2x om måneden 6-7 timer		
Daglig brug af traktor			
Transport af levende dyr			
Bemærkninger:			

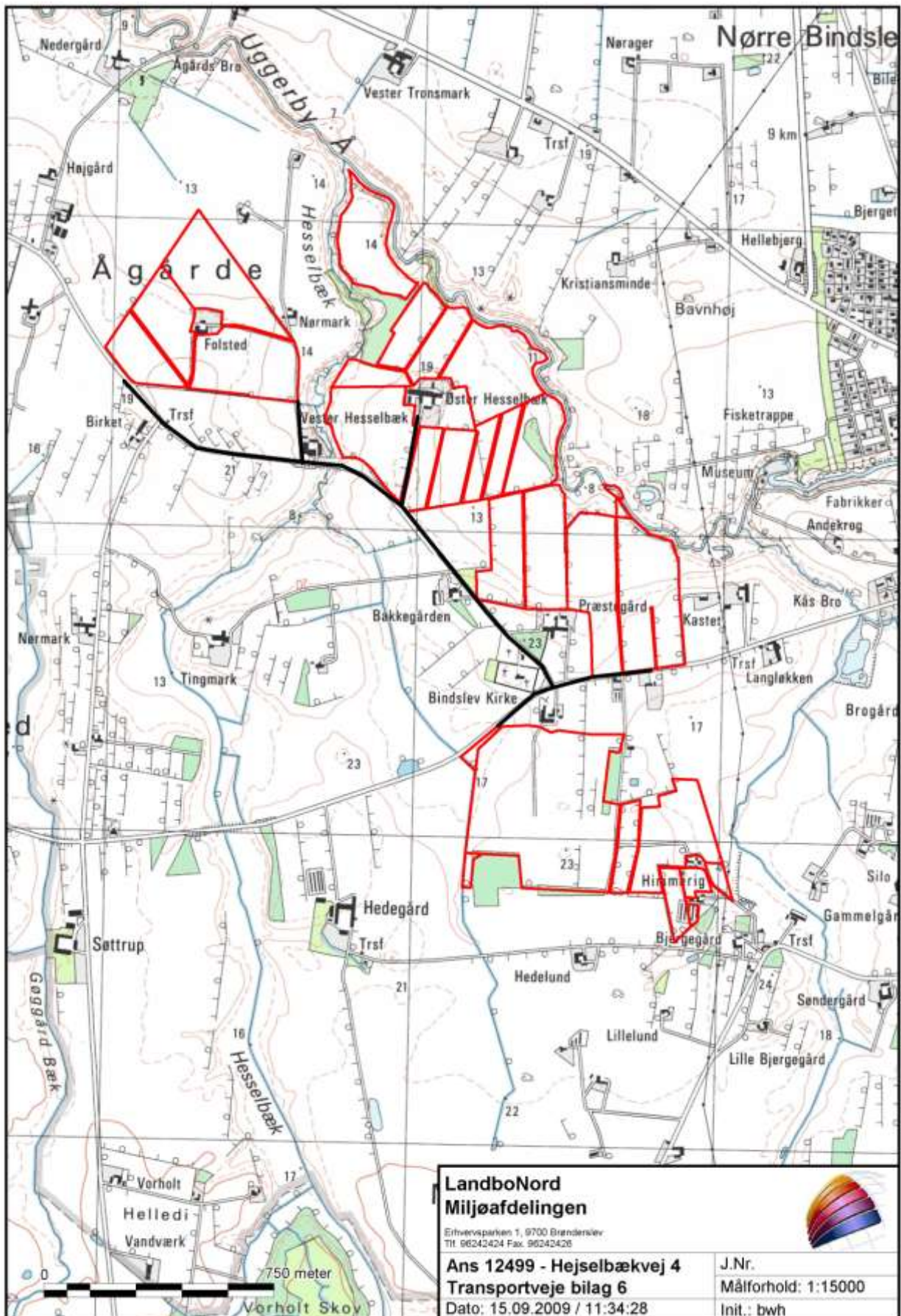
Bilag 2. Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre

Bilag 3. Oversigtskort fra beredskabsplanen

Bilag 4. Transportveje

Bilag 5. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder**Naturudtalelse vedr. ansøgning om udvidelse (§ 11)
Hejselbækvej 4**

Hjørring Kommunes vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen herunder beregninger af ammoniakafsætning omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg, da husdyrbruget ikke allerede har en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven.

Endvidere indebærer Habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, og habitatbekendtgørelsen § 7, stk. 1 og 2, og § 8, stk. 6, at der skal foretages en vurdering af, om den samlede ammoniakpåvirkning fra ejendommen risikerer at have en negativ effekt på bevaringsmålsætningen for habitatområdet.

Kommunalbestyrelsen skal herudover, jf. § 23, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, varetage følgende hensyn: Beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning. Kommunalbestyrelsen kan, jf. § 29, stk. 2, i en godkendelse efter § 11 eller § 12 fastsætte yderligere vilkår, der er nødvendige for at sikre, at de hensyn, der er nævnt i § 23, varetages.

Ved godkendelsen skal det endvidere sikres, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, jf. husdyrbruglovens § 19, nr. 2. Kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på ansøgninger om godkendelse efter husdyrbruglovens §§ 11 og 12, hvis lovens § 19 ikke er opfyldt, jf. husdyrbruglovens § 31.

Det fremgår i øvrigt af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11, stk. 6, at kommunalbestyrelsen kan meddele afslag, hvis det vurderes, at der på trods af overholdelse af de fastlagte beskyttelsesniveauer i bilag 3 eller på trods af vilkår, der fastsætter skærpede beskyttelsesniveauer, fortsat vil være en væsentlig miljøvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Natura 2000

Der ligger ingen Natura 2000 områder indenfor ejendommen. Nærmeste Natura 2000 område er Uggerby Klitplantage og Uggerby Å's udløb (EF-habitatområde 5), der ligger omkring 4,9 km nord for husdyrbruget.

Udbringningsarealerne er hovedsagligt placeret i tilknytning til ejendommen. Nærmeste Natura 2000 område er Uggerby Klitplantage og Uggerby Å's udløb, der ligger omkring 4,5 km nord for udbringningsarealerne.

Da ejendommen ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderer Kommunen, at ammoniakfordampning igennem luftbåren ammoniak umiddelbart er den eneste potentielle påvirkning af terrestriske naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for det nævnte Natura 2000 område.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakdeposition med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakdeposition.

Kommunen vurderer derfor, at udvidelsen har en neutral effekt på Natura 2000 området.

Bilag IV og II arter

Arter beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet bilag IV og II må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV og II i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af bilag IV og II kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport 322 fra DMU samt kommunens kendskab til området at gælde for odder *Lutra lutra*, markfirben *Lacerta agilis* og spidssnudet frø *Rana arvalis*, samt bæklampret *Lampetra planeri*, der er opmærksomhedskrævende og omfattet af EF-habitatdirektivets bilag II.

Kommunen vurderer, at udvidelse af husdyrbruget har en neutral effekt for de nævnte bilag IV og II arter.

Arter beskyttede efter Rødliste, Gulliste, Bern- og Bonn-konventionen

Danmark har et internationalt ansvar for at værne om (beskytte) arter beskyttet ifølge den danske Rød- og Gulliste. For at beskytte deres fortsatte eksistens må de ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Arter opført på Bonn-konventionens liste I og Bern-konventionens liste II og III har Danmark ligeledes et internationalt ansvar for at beskytte. For at beskytte deres fortsatte eksistens må de ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret arter omfattet af Rød- og gullisten samt Bonn- og Bern-konventionen i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af nævnte lister kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen.

Kommunen vurderer, at udvidelse af bedriften har en neutral effekt for de nævnte liste arter.

Beskyttet natur efter naturbeskyttelseslovens § 3

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden.

Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal. Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² eller derover. De beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Arealer, der er mindre end 2.500 m², er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår en mosaik af naturtyper med et samlede areal på 2.500 m².

• Målsætning af arealer beskyttet efter § 3

I Hjørring Kommune er arealer beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3 tildelt en målsætning efter, hvor værdifulde de er for at kunne opretholde en rig og varieret natur med gode muligheder for spredning af dyr og planter i Kommunen.

Målsætningssystemet bygger dels på et strukturindeks, dels et botanisk indeks. Strukturindekset indeholder en vægtning af parametre som vegetationsstruktur, afgræsning og drift samt naturtypekarakteristiske strukturer. Det botaniske artsindeks bygger på en vægtning af den enkelte arts score samt områdets artssammensætning og diversitet. Arterne inddeles i typiske arter, positive og særligt positive arter samt problematiske arter.

Herudover indgår en række plan forhold i et areals målsætning. Det gælder områdets:

- Værdi som regionalt og lokalt naturområde
- Værdi som levested for fredede eller rødlistede arter af planter og dyr
- Værdi som yngle- og rasteområde for bilag IV-arter, der er beskyttede efter habitatdirektivet

- Værdi som økologisk forbindelse
- Værdi som kulturmiljø

Arealer, der ikke er beskyttede efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, vurderes nærmere, hvis der på eller tæt ved arealerne er registreret følgende:

- Natura 2000
- Bilag IV-arter
- Bilag II-arter
- Botanisk lokalitet med et særligt værdifuldt naturindhold
- Rødliste arter, fredede planter og dyr eller andre liste arter
- Kommunal naturpleje
- Besigtigelsesnotater, der viser at et areal har et særligt naturindhold

●Kumulativ effekt i forhold til N-deposition

Der er andre ejendomme med dyrehold større end 75 DE indenfor 1000 meter af husdyrbruget. Kommunen vurderer, at der er en kumulativ effekt med hensyn til deposition af ammoniak i forhold til naturpunkt 1 og 2, da der er registrerede hhv. 1 og 3 ejendomme indenfor 1000 meter af naturpunkterne.

Det kan ikke udelukkes, at der med tiden sker forringelser af de nærliggende naturområder, hvis der kommer flere udvidelser af ejendomme indenfor 1000 meter af naturområderne.

●N-deposition

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 2.032 kg N/år i nudrift og 1.701 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en formindsket fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 331 kg N/år. Ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i beregningerne.

Indenfor en radius på 1000 meter af ejendommen er der registreret overdrev omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug samt flere overdrev, moser, kultur- og naturenge, søer og vandløb beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Overdrev er den mest følsomme naturtype for ammoniakdeposition indenfor bedriftens nærområde (Fig. 1).

Den generelle baggrundsbelastning for området er ifølge DMU (2009 data) 11,1 – 11,6 kg N/ha per år.

Naturpunkt 1:

Et overdrev over 2,5 ha og dermed et § 7 areal, som ved udvidelsen tilføres 0,0 kg N/ha per år, mens den samlede afsætning af ammoniak fra stald og lager er 1,2 kg N/ha per år. Den beregnede merbelastning overskrider ikke den tilladte merbelastning på 0,5 kg N/ha per år for § 7 områder, hvor der er kumulativ effekt for 1 anden ejendom med mere 75 DE. Overdrevet vurderes at have en høj tilstand og forventes at få en høj målsætning i kommunens naturkvalitetsplanlægning, da det endvidere ligger i område udpeget som særlig værdifuldt naturområde og økologisk forbindelse. Tålegrænsen for naturtypen vurderes på denne baggrund at være 10,0 – 12,5 kg N/ha per år. Den generelle baggrundsbelastning for området er 11,1 kg N/ha per år. Den totale belastning (samlede afsætning fra stald og lager + baggrundsbelastning) af arealet vurderes dermed ikke at overskride den øvre tålegrænse for naturtypen.

En belastning på 1,2 kg N/ha per år må derfor betragtes som en mindre væsentlig belastning.

Naturpunkt 2:

Et overdrev over 2,5 ha og dermed et § 7 areal, som ved udvidelsen tilføres -0,1 kg N/ha per år, mens den samlede afsætning af ammoniak fra stald og lager er 0,9 kg N/ha per år. Den beregnede merbelastning overskrider ikke den tilladte merbelastning på 0,3 kg N/ha per år for § 7 områder, hvor der er kumulativ effekt for 3 anden ejendom med mere 75 DE. Overdrevet vurderes at have en høj tilstand og forventes at få en høj målsætning i kommunens naturkvalitetsplanlægning, da det endvidere ligger i område udpeget som særlig værdifuldt naturområde. Tålegrænsen for naturtypen vurde-

res på denne baggrund at være 10,0 – 12,5 kg N/ha per år. Den generelle baggrundsbelastning for området er 11,6 kg N/ha per år. Den totale belastning (samlede afsætning fra stald og lager + baggrundsbelastning) af arealet vurderes dermed ikke at overskride den øvre tålegrænse for naturtypen. En belastning på 0,9 kg N/ha per år må derfor betragtes som en mindre væsentlig belastning.

Kommunen vurderer, at merbelastningen fra husdyrbruget har en neutral effekt for de berørte arealer, da tålegrænsen ikke overskrides med den beregnede merbelastning (Tabel I).

●Udbringingsarealer i forhold til beskyttede naturarealer

Udbringingsarealerne støder op til § 3 beskyttet naturområder flere steder, men disse arealer vurderes ikke at blive yderligere belastet i forbindelse med den ansøgte udvidelse.

Kulturrenge må kun anvendes som udbringingsarealer, hvis de er anvendt som dette inden 1992 og intensiteten for udbringning ikke øges.

Randpåvirkning som følge af sprøjtning og gødskning af de beskyttede arealer, der grænser op til udbringingsarealerne ses allerede i dag, og vil ikke ændres med den påtænkte udvidelse.

●Stærkt skrående arealer

Ifølge § 26 stk. 3 i bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. må flydende husdyrgødning ikke udbringes på stejle skrånninger med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 meter fra vandløbs, søens eller fjordens øverste kant.

Udbringingsarealerne grænser visse steder op til beskyttede vandløb og § 3 beskyttede naturområder, men skråner ikke kraftig ned til disse. Udvaskning af fosfat og kvælstof vurderes på denne baggrund ikke at udgøre en betydelig risiko for vandløb og naturområder.

Forhold i forbindelse til Kommuneplanen

Ejendommen har arealer indenfor områder udpeget som særlig værdifuldt naturområde og økologisk forbindelse efter Kommuneplan 2009.

I områder udpeget som særlig værdifuldt naturområde, skal kommunen sikre, at der ikke sker arealanvendelsen eller ændringer af tilstanden, der begrænser natur- og landskabsværdier. Endvidere skal beskyttelsen af eksisterende natur fremmes, og der skal skabes sammenhæng mellem de enkelte naturområder, jf. retningslinje 2.3.3 i kommuneplan 2009.

I områder udpeget som værdifuldt naturområde må arealanvendelsen ikke forringe muligheden for at opfylde naturkvaliteten for områdets naturtyper, der er fastlagt efter principperne i kommunens naturplanlægningssystem, jf. retningslinje 2.3.4 i kommuneplan 2009.

I økologiske forbindelser skal levesteder for planter og dyr sikres og det skal sikres at barrierer for spredning af planter og dyr så vidt muligt undgås, jf. retningslinie 2.3.7 i Kommuneplan 2009.

Merbelastningen i forbindelse med udvidelsen af husdyrbruget vurderes ikke at forringe funktionen af den økologiske forbindelse eller at være i modstrid med retningslinjer i Kommuneplan 2009.

Fredninger

Nærmeste fredede område med ammoniakfølsom natur er Fredningen ved Vorholt Skov/Baggesvogn Skov, der ligger 2,6 km syd for husdyrbruget. Kommunen vurderer, at ammoniakfordampning derfor er eneste potentielle påvirkning fra husdyrbruget.

Både merdeposition og samlede afsætning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 0,0 kg N/ha per år (Tabel I).

På denne baggrund vurderes det, at belastningen med ammoniak fra husdyrbruget ikke har en negativ effekt i forhold til gunstigbevaringsstatus i det fredede område.

A-målsatte søer

Der er ingen A-målsatte søer i nærheden af ejendommen. Nærmeste A-målsatte sø er Vandplasken, der ligger ved Kærsgård Strand, som ligger mere end 10 km fra ejendommen.

Vandplasken består af tidvist oversvømmede lavninger eller områder med konstant vanddække, der har status af næringsfattig sø. Området er levested for flere bilag IV-arter bl.a. spidssnudet frø, strandtudse samt markfirben, og har en overordentlig artsrig vegetation med mange karakteristiske, sjældne eller meget sjældne arter bl.a. Dværgulvefod, Mygblomst, Liden Padderokke og Pukkellæbe. Flere af disse arter har kun få voksesteder i Danmark i øvrigt.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakdeposition med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Ejendommens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af naturtypen vil være marginal, og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakdeposition.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget ikke påvirker naturtilstanden i den A-målsatte sø negativt.

Øvrige bemærkninger

Vurderingen bygger på tolkning af luftfoto, beregning af ammoniakdeposition med de bedst tilgængelige modeller fra DMU samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

Table I. Beregnet merdeposition i udvalgte naturpunkter. Afstand til stald og lager er opgivet som interval for alle stalde og lager anlæg.

Naturpunkt	1	2	
Naturtype	§ 7 Overdrev	§ 7 Overdrev	Vorholt Skov/Baggesvogn Skov
Målsætning	Høj	Høj	Høj
Målsætningsmetode*	C	C	C
Tålegrænse (kg N/ha per år)	10,0 – 12,5	10,0 – 12,5	7,0 - 10,0
Baggrundsbelastning (kg N/ha per år)	11,1	11,6	11,6
Beregnet merdeposition (kg N/ha per år)	0,0	-0,1	0,0
Tilladt merdeposition (kg N/ha per år)	0,5	0,3	
Samlede afsætning fra stald og lager (kg N/ha per år)	1,2	0,9	0,0
Afstand fra staldanlæg til naturpunkt (m)	230 - 260	210 – 270	2600
Afstand fra lageranlæg til naturpunkt (m)	220 - 270	310 – 340	2600
Omfattet af lov	Husdyrloven Naturbeskyttelsesloven	Husdyrloven Naturbeskyttelsesloven	Husdyrloven
Afgørelse efter lov	Husdyrloven Naturbeskyttelsesloven	Husdyrloven Naturbeskyttelsesloven	Husdyrloven
Besigtigede (dato)			
Planstatus	Særlig Værdifuldt Naturområde Økologisk forbindelse	Særlig Værdifuldt naturområde	Særlig Værdifuldt Naturområde Økologisk forbindelse

* Målsætningen er beregnet ud fra metode C) der omfatter eksisterende viden, luftfoto og egen viden om området

Figur 1. Ejendommens (gul firkant) beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-2 (gul stjerne) og arealer beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3. Gul cirkel angiver 1 km radius omkring ejendommen.